

Sygn. akt I PK 165/15

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa M. P.
przeciwko E. Spółce z o.o. w W.
o ustalenie i sprostowanie świadectwa pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 kwietnia 2016 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 21 listopada 2014 r., sygn. akt V Pa [...],

- 1) zarządza zwrot osobistego pisma procesowego powódki M. P. z dnia 25 maja 2015 r.**
- 2) odrzuca skargę kasacyjną;**
- 3) oddala wniosek pozwanej o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania.**

UZASADNIENIE

Powódka M. P. wniosła do Sądu Najwyższego, sporządzoną przez zastępującego ją profesjonalnego pełnomocnika, skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 21 listopada 2014 r. Sąd Najwyższy zarządzeniem z dnia 28 kwietnia 2015 r. zwrócił wymienioną skargę kasacyjną Sądowi Okręgowemu w K. w celu wezwania pełnomocnika powódki do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej przez złożenie pełnomocnictwa, z którego będzie wynikać umocowanie tego

pełnomocnika do wniesienia skargi kasacyjnej i występowania przed Sądem Najwyższym oraz przez wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Okręgowy w K. zarządzeniem z dnia 7 maja 2015 r. zrealizował zarządzenie Sądu Najwyższego. W dniu 26 maja 2015 r. zostało zaś złożone do Sądu Okręgowego w K. osobiste pismo powódki, datowane 25 maja 2015 r., w którym określono wartość przedmiotu sporu na 18.000,00 zł oraz do którego załączono pełnomocnictwo upoważniające radcę prawnego S. K. do wniesienia skargi kasacyjnej i występowania w sprawie przed Sądem Najwyższym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c., w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, które dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji. Przymus ten ma charakter bezwzględny, co oznacza, że strony muszą być w tym postępowaniu reprezentowane przez adwokata lub radcę prawnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2012 r., I CO 10/12, LEX nr 1170207). Istota przymusu adwokackiego prowadzi więc do wyłączenia w postępowaniu przed Sądem Najwyższym zdolności strony do podejmowania przez nią osobiście czynności procesowych (zdolności postulacyjnej). Dlatego należy uznać, że czynności podejmowane przez stronę osobiście są bezskuteczne (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 5 października 2012 r., IV CZ 67/12, LEX nr 1232817; dnia 6 lutego 2013 r., V CZ 88/12, LEX nr 1294195). Dotyczy to zaś nie tylko czynności podejmowanych przed Sądem Najwyższym, ale także tych czynności podejmowanych przed sądem drugiej instancji, które są związane z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, w tym również czynności mających na celu uzupełnienie braków skargi kasacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 stycznia 1997 r., II CZ 154/97, OSNC 1998 nr 7-8, poz. 122 oraz dnia 7 stycznia 2014 r., II PZ 30/13, OSNP 2015 nr 6, poz. 80).

Tymczasem w okolicznościach niniejszej sprawy, co już wcześniej zostało podniesione, profesjonalny pełnomocnik powódki, wezwany przez Sąd Okręgowy

do usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej przez złożenie właściwego pełnomocnictwa oraz do oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia, nie wykonał sam tego zobowiązania, lecz uczyniła to (za niego) powódka. O ile przy tym można by zaakceptować złożenie przez nią pełnomocnictwa, gdyż sama czynność złożenia tego dokumentu ma techniczny charakter, to z całą pewnością nie może zostać zaakceptowane złożenie przez powódkę osobistego (niepodpisanego przez pełnomocnika) pisma procesowego, w którym oznacza ona wartość przedmiotu zaskarżenia. Wyłączenie zdolności postulacyjnej powódki w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, które dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji, powoduje bowiem bezskuteczność tej czynności. Takie pismo, stosownie do art. 130 § 5 k.p.c., podlega zwrotowi bez wzywania do usunięcia jego braków. Konsekwencją zwrotu pisma jest z kolei to, że nie wywołuje ono żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu (art. 130 § 2 k.p.c. w związku z art. 130 § 5 k.p.c.). Taka sytuacja w okolicznościach niniejszej sprawy oznacza zaś, że wytknięty brak formalny skargi kasacyjnej (nieoznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia) nie został uzupełniony w zakreślonym przez Sąd Okręgowy terminie, co zgodnie z art. 398⁶ § 3 k.p.c. w związku z art. 398⁶ § 2 k.p.c., musi prowadzić do odrzucenia skargi kasacyjnej przez Sąd Najwyższy.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy: w punkcie 1) swojego postanowienia, zgodnie z art. 130 § 5 k.p.c., zarządził zwrot osobistego pisma procesowego powódki z dnia 25 maja 2015 r., w punkcie 2) na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c., odrzucił jej skargę kasacyjną, a w odniesieniu do kosztów postępowania kasacyjnego w punkcie 3) orzekł, na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c., oddalając wniosek pozwanej o zasądzenie kosztów. W tym zakresie Sąd Najwyższy miał na względzie, że pozwana w odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwanego domagała się jedynie odmowy przyjęcia bądź oddalenia skargi kasacyjnej i tylko z tym wnioskiem wiązała równocześnie sformułowany wniosek o zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego. Sąd Najwyższy podziela zaś jednolicie prezentowany w judykaturze pogląd, że nie ma podstaw do przyznania kosztów postępowania kasacyjnego stronie, która w odpowiedzi na skargę kasacyjną nie dostrzegła

faktycznych wad tej skargi uniemożliwiających jej przyjęcie do merytorycznego rozpoznania, a wniosek o koszty wiązał z innym oczekiwanym rozstrzygnięciem (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2012 r., II CSK 397/12, LEX nr 1288636 oraz orzecznictwo tam powołane).